

Środa, 5 maja 2010 r.

Rolnictwo UE a zmiany klimatu

P7_TA(2010)0131

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie rolnictwa unijnego i zmian klimatu (2009/2157(INI))

(2011/C 81 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Adaptacja do zmian klimatu: wyzwanie dla europejskiego rolnictwa i obszarów wiejskich” (SEC(2009)0417),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Rola rolnictwa europejskiego w łagodzeniu skutków zmian klimatu” (SEC(2009)1093),
- uwzględniając rezolucję legislacyjną z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy dla ochrony gleby oraz zmieniającej dyrektywę 2004/35/WE ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie zrównoważonego rolnictwa i biogazu: potrzeba przeglądu prawodawstwa UE ⁽²⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie „2050: przyszłość zaczyna się dziś – zalecenia dla przyszłej zintegrowanej polityki ochrony klimatu UE” ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie wyzwania, jakim jest dla Unii Europejskiej degradacja gruntów rolnych, w szczególności w Europie Południowej: przeciwdziałanie za pomocą instrumentów polityki rolnej UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie strategii UE na kopenhaską Konferencję w sprawie Zmian Klimatu (COP 15) ⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie międzynarodowej grupy roboczej ds. oceny wpływu nauk i technologii rolniczych na rozwój (IAASTD) sporządzone przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz Bank Światowy, które podpisało 58 państw;
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinię Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A7-0060/2010),

A. mając na uwadze, że zmiany klimatu wynikające z nagromadzonych dotychczas w atmosferze gazów cieplarnianych (GC) są potwierdzone naukowo i mogą mieć poważne konsekwencje dla ekosystemów,

⁽¹⁾ Dz.U. C 282E z 6.11.2008, s. 281.

⁽²⁾ Dz.U. C 66 E z 20.3.2009, s. 29.

⁽³⁾ Dz.U. C 67 E z 18.3.2010, s. 44.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0130.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2009)0089.

Środa, 5 maja 2010 r.

- B. mając na uwadze, że problem ten dotyczy bezpośrednio rolnictwa, ponieważ jest to jedna z wielu działalności gospodarczych, które polegają na zarządzaniu zasobami naturalnymi na rzecz życia ludzkiego,
- C. mając na uwadze, że zmiany klimatu stanowią jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla środowiska, ale także dla społeczeństwa i gospodarki, ponieważ wydajność upraw zmienia się z roku na rok z uwagi na znaczną zależność od zmiennych ekstremalnych warunków klimatycznych i tym samym ma wpływ na wszystkie sektory gospodarki, z których rolnictwo najbardziej wymaga ochrony,
- D. mając na uwadze, że rolnictwo przyczynia się do zmian klimatu jako jedno ze źródeł emisji dwóch podstawowych GC, podtlenku azotu i metanu, które powstają w wyniku różnych biologicznych procesów związanych z produkcją rolną, i jest tym samym poważnie narażone na niekorzystne skutki tych zmian,
- E. mając na uwadze, że ilość emisji GC pochodzących z rolnictwa (w tym z hodowli trzód) zmniejszyła się o 20 % w UE-27 w okresie od 1999 do 2007 r., a udział rolnictwa w emisji GC w Unii Europejskiej spadł z poziomu 11 % w 1990 r. do poziomu 9,3 % w 2007 r., między innymi w rezultacie większej wydajności rolnictwa w UE, ciągłego postępu innowacji, wprowadzania nowych technik, bardziej skutecznego stosowania nawozów i niedawnych reform WPR,
- F. mając na uwadze, że rolnictwo i leśnictwo są głównymi gałęziami gospodarki mogącymi wychwytywać CO₂ wytwarzany wskutek działalności człowieka oraz utrzymywać i składować go pod ziemią – zważywszy na potencjalną rolę gleby jako magazynu dwutlenku węgla – i wiązać dwutlenek węgla w roślinach w procesie fotosyntezy; mając na uwadze, że sektory te dysponują wystarczająco dużym potencjałem, aby w sposób korzystny uczestniczyć w wysiłkach na rzecz łagodzenia skutków ocieplenia,
- G. mając na uwadze, że ocieplenie klimatu ma już negatywny wpływ na rolnictwo w Unii Europejskiej (zmniejszenie zasobów wodnych, zasolenie wód i coraz częstsze susze, pustynnienie, poważny wzrost poziomu opadów w okresie zimowym i powódzie na północy, zagrożenie dla nisko położonych obszarów nadbrzeżnych spowodowane wzrostem poziomu mórz oraz niebezpieczeństwo zasolenia, zjawiska burzowe i inne ekstremalne zjawiska meteorologiczne, erozja i obsunięcia ziemi oraz rozprzestrzenianie się szkodników oraz chorób zwierząt i roślin, itd.) i że nieoczekiwane przyspieszenie tych zjawisk może mieć poważne skutki ekonomiczne, społeczne i środowiskowe dla sektorów takich jak rolnictwo, leśnictwo i turystyka,
- H. mając na uwadze, że sektor rolnictwa posiada zarówno zdolność dostosowywania się do zmian klimatu, jak i łagodzenia ich, w oparciu o praktyczne umiejętności rolników, stabilną wspólną politykę rolną (WPR) oraz rozwój badań naukowych i innowacyjności, ale że w kwestii procesów naturalnych, trudnych do opanowania, niezbędne są znaczne wysiłki,
- I. mając na uwadze, że rolnictwo europejskie stanowi źródło zatrudnienia, które należy chronić i rozwijać,
- J. mając na uwadze, że rolnictwo ma podstawowe znaczenie dla utrzymania działalności człowieka na europejskich obszarach wiejskich, zwłaszcza poprzez szeroką gamę usług, jakie rolnicy mogą świadczyć reszcie społeczeństwa,
- K. mając na uwadze, że cele Unii Europejskiej w zakresie rozwoju energii ze źródeł odnawialnych bezpośrednio dotyczą rolnictwa, oraz że ten rozwój może w znacznym stopniu przyczynić się do ograniczenia emisji GC,
- L. mając na uwadze, że głównymi funkcjami rolnictwa UE jest zapewnienie żywności obywatelom Unii,
- M. mając na uwadze, że Unia Europejska musi mieć przewodnią rolę w walce z ociepleniem całej planety,

Środa, 5 maja 2010 r.

Udział rolnictwa Unii Europejskiej w wysiłkach na rzecz łagodzenia skutków ocieplenia

1. twierdzi, że europejskie rolnictwo i leśnictwo mogą przyczynić się do osiągnięcia wyznaczonych przez UE celów w zakresie łagodzenia skutków zmiany klimatu, proponując rozwiązania zmierzające do ograniczenia emisji GC w rolnictwie i wspierając takie rozwiązania, promując składowanie dwutlenku węgla pod ziemią i rozwijając produkcję energii ze źródeł odnawialnych i zrównoważonych oraz maksymalizując funkcję fotosyntezy; podkreśla, że należy w tym celu wspomagać rozwój rolnictwa produkującego towary wymienne i niewymienne, wykorzystującego potencjał i surowce naturalne każdego ekosystemu w sposób najbardziej wydajny i godzący wyniki gospodarcze, środowiskowe i społeczne z wymogami dotyczącymi dobrostanu zwierząt, tak aby zwiększyć jego trwałość;
2. uważa, że w przypadku bardziej aktywnego zaangażowania rolnictwa w globalny proces ograniczania zmian klimatu nie należy pogarszać pozycji konkurencyjnej sektora rolno-spożywczego UE na rynku światowym;
3. uznaje, że rolnictwo ekologiczne, wypas ekstensywny i praktyki służące zintegrowanej produkcji są jedną z alternatyw mogących doprowadzić do bardziej ekologicznej produkcji rolnej; podkreśla jednak, że należy również znaleźć rozwiązania umożliwiające rolnictwo konwencjonalne, które zajmuje większość powierzchni gruntów rolnych w Europie, oraz znacząco przyczynić się do zrównoważonego zarządzania środowiskiem;
4. przyznaje, że innowacje mają do odegrania znaczącą rolę w zmniejszeniu wpływu rolnictwa na zmianę klimatu i w obniżeniu oddziaływania rolnictwa na środowisko;
5. w szczególności domaga się, by w przyszłości w ramach WPR wspierano w drodze działań informacyjno-szkoleniowych i zachęt rozwiązania przyczyniające się do poprawy wydajności i możliwości zmniejszenia emisji GC przez rolnictwo oraz sekwestracji dwutlenku węgla, takich jak:
 - techniki łączące odpowiednią i uproszczoną uprawę roli zapewniającą pokrywę roślinną (na przykład uprawa bezorkowa lub uprawa zerowa, pozostawianie resztek poźniwnych na powierzchni pól) i sprzyjającą uprawie międzyplonów i płodozmianowi pozwalają zmaksymalizować fotosyntezę i skuteczniej wzbogacać glebę w związki organiczne, jak wykazano to w ramach projektu SoCo zapoczątkowanego z inicjatywy Parlamentu Europejskiego;
 - ochrona i rozwój zalesiania, jak również ponownego zalesiania, rozwój agroleśnictwa, sadzenia żywo-plotów, częściowego zalesiania gruntów, systemów wypasu na pastwiskach trwałych lub przemiannych;
 - wprowadzenie metod uprawy umożliwiających dłuższe zatrzymywanie w lasach dwutlenku węgla wychwytywanego przez drzewa;
 - lepsze gospodarowanie glebą i minerałami, oraz odpowiednia ochrona gleb bogatych w węgiel i mokrądel (uprawa wybranych roślin, takich jak trzcina, zamiast odwadniania);
 - unowocześnianie gospodarstw rolnych (izolacja budynków, energooszczędne wyposażenie, wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych) i bardziej wydajne łańcuchy produkcji;
 - nowoczesne technologie w zakresie karmienia, składowania oraz gospodarowania nawozami i ich wykorzystywania, umożliwiające znaczące zmniejszenie emisji metanu;
 - energetyczne przetwarzanie biomasy powstającej przy produkcji żywności, co przyczynia się nie tylko do wykorzystywania produktów ubocznych i odpadów, ale też do zmniejszenia emisji CO₂;
 - uprawa energetycznych roślin zdrewniałych i zielnych na terenach zalewowych i podmokłych, na gruntach piaszczystych i na gruntach, które w mniejszym stopniu nadają się do celów rolniczych, w celu zwiększenia absorpcji i wychwytywania CO₂;

Środa, 5 maja 2010 r.

6. podkreśla, że bardziej przyjazne środowiskom naturalnym praktyki rolne mają również pozytywny wpływ na poprawę bioróżnorodności i jakości gleb, retencjonowanie wody i walkę z erozją i zanieczyszczeniem, a łagodzenie wpływu działalności rolniczej na zmiany klimatu to jeszcze jedno „dobro publiczne”, jakie oferuje rolnictwo;

7. zaleca wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki leśnej mogącej wspierać zrównoważoną gospodarkę i produkcję leśną oraz nadawać większe znaczenie roli leśnictwa oraz jego rozwojowi gospodarczemu, które w największym stopniu przyczynia się do wychwytywania dwutlenku węgla; uważa, że musi się to odbywać przy maksymalnym uwzględnieniu różnych warunków regionalnych leśnictwa, ponieważ możliwości i zagrożenia dla siedlisk leśnych różnią się w Europie Południowej i Północnej;

8. zauważa, że lasy w znacznej mierze przyczyniają się również do wydajnej gospodarki wodnej; należy zatem zachęcać państwa członkowskie do gospodarki leśnej obniżającej różnice warunków hydrologicznych w okresach suszy i powodzi, a tym samym ograniczającej negatywne skutki suszy i powodzi dla rolnictwa, produkcji energii i mieszkańców;

9. zaleca wzmocnienie polityki na rzecz obszarów górskich, jako że sektor rolno-pasterski i hodowlany pełnią bardzo ważną rolę w łagodzeniu negatywnych skutków zmian klimatu oraz we wspieraniu umiejętności przystosowawczych i zmniejszaniu wrażliwości, szczególnie dzięki odpowiedniemu zarządzaniu pastwiskami;

10. zaleca opracowanie strategii zapobiegającej negatywnym skutkom i łagodzącej je w odniesieniu do rolnictwa w Unii Europejskiej poprzez:

— plan działania na obszarach najbardziej dotkniętych: wykorzystywanie odmian roślin odpornych na nowe warunki klimatyczne, przystosowanie kalendarza prac rolnych do nowych warunków, zalesianie, budowa szklarni, gospodarowanie zasobami wody w rolnictwie, odnowa ekologiczna terenów zanieczyszczonych;

— innym aspektem musi być opracowanie przyszłego planu likwidowania przyczyn prowadzących do zmian klimatu poprzez promowanie globalnej gospodarki opartej na niskich emisjach CO₂ i zwrócenie większej uwagi na bezpieczeństwo energetyczne;

11. podkreśla, że emisję podtlenku azotu można zmniejszyć poprzez skuteczniejsze stosowanie nawozów azotowych (rolnictwo precyzyjne); ponadto podkreśla, że nawozy, które zawierają odpady pochodzące z produkcji biogazu, umożliwiają precyzyjne dozowanie nawozów organicznych i tym samym zmniejszenie emisji;

12. domaga się rozszerzenia badań naukowych dotyczących żywienia zwierząt i selekcji genetycznej zwierząt hodowlanych w celu zmniejszenia emisji metanu, pod warunkiem, że takie środki łagodzące nie zostaną przyjęte, jeśli będą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub dobrostanu zwierząt; domaga się równocześnie programu informacyjnego, który dostarczałby konsumentom informacji na temat wpływu ich zwyczajów zakupowych i żywieniowych na klimat;

13. domaga się środków mających na celu przyspieszenie i zintensyfikowanie badań nad roślinami uprawnymi, które będą bardziej odporne na nowe warunki klimatyczne, tak aby przygotować się na wyzwania, które te zmiany stanowią, w szczególności w zakresie wymogów dotyczących bezpieczeństwa zaopatrzenia w żywność dzięki surowcom dobrej jakości, których ilość będzie wystarczająca; uważa, że badanie te powinny przede wszystkim skoncentrować się na odmianach roślin odpornych na stres wodny i skrajnie wysokie temperatury, a także na odnośnych technologiach upraw; podkreśla, że te odmiany i technologie mogą stanowić stosowną alternatywę dla kosztownych i nieskutecznych systemów nawadniania istniejących na niektórych obszarach, a także spotkać się z większą przychylnością lokalnych społeczności;

Środa, 5 maja 2010 r.

14. podkreśla, że zoptymalizowane składowanie i rozprowadzanie nawozów organicznych, a także przetwarzanie tych odchodów w wernikach beztlenowych są obecnie jedną z najbardziej obiecujących technik w zakresie ograniczania emisji metanu (i stanowiącą równocześnie odnawialne źródło energii) i zmniejszania zależności od nawozów chemicznych, zwłaszcza w regionach o dużym zagęszczeniu zwierząt hodowlanych; jest zdania, że dzięki biogazowi rolnictwo może stać się samowystarczalne pod względem energetycznym;

15. w związku z tym zwraca uwagę, że konieczne jest umożliwienie wykorzystywania do produkcji biogazu przefermentowanych odpadów z urządzeń do wyrobu nawozów sztucznych jako substytutu nawozów sztucznych, bez klasyfikowania ich jako obornika zwierzęcego, tak by umożliwić dalsze ograniczenie stosowania nawozów sztucznych;

16. domaga się przyspieszenia ułatwień administracyjnych, a także wysiłków badawczo-rozwojowych w celu wykorzystywania i przetwarzania biomasy rolniczej znajdującej się w gospodarstwach rolnych (odpady rolnicze i leśne), biogazu pochodzącego z hodowli i innych agropaliw wytwarzanych zrównoważonymi metodami, pod warunkiem że nie zagraża to bezpieczeństwu żywnościowemu;

17. podkreśla, że przy wykorzystaniu biomasy należy egzekwować zasady zrównoważonego rozwoju; należy zatem zachęcać do wykorzystywania jej jak najbliżej miejsca produkcji surowców rolnych; obniżyć to straty energii wynikające z transportu;

18. zauważa, że stosowanie biomasy do ogrzewania może znacznie ograniczyć szkodliwy wpływ zmian klimatu, dlatego też wzywa Komisję i państwa członkowskie, by przyznawały środki na rozwój obszarów wiejskich instytucjom przechodzącym na systemy grzewcze oparte na bioenergii;

19. zwraca uwagę na fakt, że intensywniejsze wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych może poprawić nadzór nad niektórymi etapami produkcji i udoskonalić zarządzanie nimi w celu podniesienia produkcji w stosunku do wykorzystania środków produkcji przy równoczesnym zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych i zużycia energii; podkreśla również, że szersze korzystanie z technologii informacyjnych i komunikacyjnych, integracja polityki wspierania szkoleń dla rolników w zakresie nowych technologii oraz wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości, głównie wśród młodych rolników, to obszary decydujące zarówno dla uzyskania rolnictwa bardziej zrównoważonego środowiskowo, jak i dla podniesienia konkurencyjności tego sektora;

20. podkreśla, że Unia Europejska jest pierwszym importerem produktów rolnych, co wiąże się z kosztem emisji dwutlenku węgla wyższym niż w przypadku europejskich produktów rolnych, a to ze względu na często łagodniejsze kryteria ekologiczne w państwach trzecich, emisje w transporcie na duże odległości oraz wylesianie; uważa w związku z tym, że należy informować konsumentów w ramach ukierunkowanej strategii komunikacyjnej na temat zdrowej i zrównoważonej diety, złożonej z produktów regionalnych i sezonowych wysokiej jakości i pochodzących ze skutecznej i wydajnej produkcji rolnej, których ślad węglowy będzie można odróżnić od śladu węglowego produktów importowanych; uważa również, że należy sprawiedliwie rekompensować wysiłki europejskich rolników podejmowane w celu ograniczania emisji i wspierać zróżnicowanie produktów rolnych na szczeblu lokalnym (w szczególności rozwój produkcji białka roślinnego w UE);

21. w związku z tym opowiada się za dobrowolnym, obowiązującym w całej UE wskazywaniem miejsca pochodzenia w przypadku produktów pochodzących w całości z Unii Europejskiej;

22. domaga się uruchomienia skutecznych mechanizmów kontroli przywozu z krajów trzecich i opowiada się za całkowitą wzajemnością pomiędzy wymogami, które muszą spełnić producenci europejscy w walce ze zmianą klimatu i wymogami dotyczącymi przywozu z krajów trzecich, tak aby zapobiec utracie konkurencyjności produktów wspólnotowych;

23. podkreśla, że Unia Europejska powinna ponownie inwestować w politykę rozwoju rolnictwa i leśnictwa, aby uczestniczyć w rozpowszechnianiu nowych praktyk i wspierać rozwój zrównoważonego rolnictwa na świecie;

Środa, 5 maja 2010 r.

Działania na rzecz dostosowywania rolnictwa europejskiego do skutków ocieplenia

24. podkreśla, że rolnictwo europejskie przystosowuje się oraz że musi nadal dostosowywać się do skutków zachodzących obecnie zmian klimatu i przygotować się na konsekwencje oddziaływania tych zmian dla wielu regionów Unii Europejskiej;

25. jest zdania, że w tym kontekście Unia będzie musiała opracować spójną strategię na rzecz dostosowania się do dwóch różnych rodzajów przyszłych zakłóceń:

- z jednej strony do średniego ocieplenia klimatycznego;
- z drugiej strony do większej zmienności warunków klimatycznych, objawiającej się większą częstotliwością występowania zjawisk ekstremalnych;

26. uważa, że w ramach WPR należy skoncentrować się na zarządzaniu zasobami w bardziej zrównoważony i skuteczny sposób oraz że ten aspekt powinien zostać wzięty pod uwagę w przyszłej reformie WPR, obejmując na przykład:

- optymalną gospodarkę zasobami wodnymi (skuteczniejsze systemy nawadniania, wykorzystywanie wody z recyklingu, praktyki mające na celu oszczędzanie wody na polach, zbiorniki retencyjne itp.), uwrażliwienie użytkowników;
- zróżnicowanie odmian, wyselekcjonowanych szczególnie z powodu ich odporności na zjawiska ekstremalne, i plodozmian zależnie od przypadków suszy, chorób itp.;
- ochronę gleb (zapewnianie związków organicznych) przed erozją wodną i wietrzną;
- sadzenie alei, żywopłotów lub zalesianie granic gruntów w celu zatrzymywania wody, ograniczania spływu wód oraz zapewniania wiatrochronów i schronień dla organizmów odgrywających pomocniczą rolę w uprawie, takich jak owady zapylające;
- zachowanie pastwisk i wspieranie produkcji zwierzęcej na pastwiskach;
- nadzór i kontrolę nad chorobami; w związku z tym konieczne wydaje się utworzenie krajowych, a następnie europejskich systemów nadzoru ich występowania i powtarzania się;
- nadzór i kontrolę nad chorobami; w związku z tym należy rozwijać nadzór nad potencjałem zarażania oraz środki warunkowania względami sanitarnymi (wzmocnione kontrole na granicach i w miejscach szczególnie narażonych, takich jak szkółki i lotniska, środki związane z bezpieczeństwem biologicznym);
- odnowę terenów zdegradowanych;
- ochronę lasów, które dostosowują się do zmian klimatu, i gospodarkę leśną zmierzającą do ograniczenia ryzyka pożarowego;

27. podkreśla, że konieczne może się okazać rozważenie ponownego wprowadzenia na byłych terenach zalewowych, które zostały później osuszone i które w mniejszym stopniu nadają się pod uprawę, gospodarki wodnej, w tym uregulowania rzek, odnowy nadających się do tego terenów zalewowych i ich ponownego obsadzenia lasami łągowymi;

Wpływ na europejski model rolnictwa

28. podkreśla, że w ramach WPR konieczny będzie wkład w bardziej zrównoważoną politykę rolną, jednocześnie zwiększając plony i pamiętając o tym, że ocieplenie klimatu może podać w wątpliwość potencjał w zakresie produkcji i wyżywienia ludności na świecie, w tym w Europie;

Środa, 5 maja 2010 r.

29. uważa również, że WPR musi zachęcać finansowo władze lokalne w państwach członkowskich do podejmowania środków mających na celu:

- odtworzenie zdolności produkcyjnej i ochronę naturalnych ekosystemów, upraw rolnych i innych dóbr dotkniętych suszą, pustynnieniem lub powodzią;
- polepszenie sposobów wykorzystywania zasobów wody, gleb i roślinności, które okazały się w międzyczasie nietrwałe;
- identyfikację, poprawę i promowanie odmian roślin i ras zwierząt dla obszarów suchych i/lub wystawionych na ryzyko jałowienia;
- poprawę środków zapobiegawczych;

30. zauważa, że zmiany klimatu mają bezpośredni, niezwykle niekorzystny wpływ na rolnictwo, w związku z czym rolnictwo należy traktować priorytetowo przy opracowaniu środków zmierzających do łagodzenia konsekwencji zmian klimatu;

31. uważa, że należy ponownie podkreślić „nowe wyzwania” wskazane w reformie WPR, jakimi są zmiany klimatu, gospodarka wodna, odnawialne źródła energii i różnorodność biologiczna, a także dodać do tych wyzwań poszanowanie dla jakości gleb i ich funkcji oraz poprawa jakości gleb (wychwytywanie dwutlenku węgla, zdolność do retencji wody i składników mineralnych, życie biologiczne ...), ponieważ są to ważne zagadnienia, które będą miały wpływ na przyszłe pokolenia i powinny zostać w większym stopniu uwzględnione w przyszłej WPR;

32. zwraca uwagę, że obecny system współzależności w zakresie ochrony środowiska, zaprojektowany tak, aby producenci rolni sprościli bardzo wysokim standardom pod względem dobrostanu zwierząt, zdrowia zwierząt i ochrony środowiska, przysparzał rolnikom trudności i, w jego obecnej formie, nie był prawdopodobnie najlepszym sposobem na zrealizowanie zamierzonych celów; wzywa w kontekście kolejnej reformy WPR do większego nacisku na bardziej zrównoważone i wydajne modele produkcji, pamiętając o tym, że modele takie wymagają finansowania ze środków publicznych, aby umożliwić rolnikom pokrycie dodatkowych kosztów powstałych w wyniku dostarczania „dóbr publicznych” z korzyścią dla całego społeczeństwa (takich jak utrzymanie obszarów wiejskich, ochrona różnorodności biologicznej, wychwytywanie dwutlenku węgla i bezpieczeństwo żywnościowe);

33. uznaje, że WPR powinna określić światowe normy w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego; podkreśla, że będzie to oznaczać poziom kosztów, których nie da się odzyskać z rynku, choć w części można uznać to za dostarczanie dóbr publicznych, a także potrzebę ochrony europejskich producentów przed konkurencją z krajów trzecich, niespełniającą kryteriów ekologicznych obowiązujących w UE;

34. uważa, że ocieplenie klimatu zmusza Unię Europejską do dostosowania modelu polityki rolnej; dlatego wzywa Komisję, aby w swoim komunikacie w sprawie reformy WPR po 2013 r. zachęciła do bardziej zrównoważonego i wydajnego modelu rolnictwa, zgodnie ze wszystkimi celami WPR, który będzie ukierunkowany na produkcję dostatecznej ilości bezpiecznej żywności i będzie w większym stopniu przestrzegał równowagi środowiskowej; taki model musi opierać się na sprawiedliwym i słusznym systemie wsparcia dla rolników i umacniać rolę zawodu rolnika;

35. uważa, że aby rolnictwo europejskie w przyszłości przyczyniało się do bezpieczeństwa żywnościowego i do ochrony klimatu, konieczne jest utrzymanie ambitnej WPR, w tym w szczególności systemu płatności bezpośrednich finansowanych ze wspólnotowego budżetu oraz uproszczonych i sprawiedliwszych płatności w całej UE;

36. podkreśla znaczenie utworzenia trwałej podstawy dla rozwoju alternatywnej działalności gospodarczej, która zmniejszy stopień uzależnienia społeczności lokalnych od produkcji rolnej narażonej na skutki suszy lub od zasobów naturalnych; dostęp do finansowania z funduszy europejskich ma decydujące znaczenie dla zapewnienia warunków rozwijania alternatywnej działalności gospodarczej;

Środa, 5 maja 2010 r.

37. podkreśla znaczenie popierania działań polegających na zintegrowanym planowaniu rozwoju obszarów wiejskich w zależności od potrzeb lokalnych poprzez wprowadzenie zasad optymalizacji wykorzystania terenów, w celu przystosowania się do zmiennych warunków środowiskowych (długotrwała susza, obsunięcia ziemi, powodzie itp.), do rynku, na którym oferowane są lokalne produkty lub usługi;

38. wzywa również Komisję, aby zastanowiła się nad nowymi systemami pomocy propagującymi wkład rolnictwa w zmniejszanie emisji CO₂, jak np. w sekwestrację dwutlenku węgla w glebie i biomasy rolniczej, i wspierającymi wykorzystanie gruntów do prowadzenia działalności rolniczej i mającymi pozytywny wpływ na zmiany klimatu;

39. podkreśla konieczność właściwego oszacowania przez Komisję Europejską kosztów przystosowania rolnictwa do zmian klimatu;

40. uznaje za konieczne wzmocnienie i dostosowanie instrumentów zarządzania ryzykiem i w sytuacjach kryzysowych w obliczu rosnącej niestabilności rynków i coraz większego zagrożenia związanego z pogodą;

41. podkreśla w obliczu skali wyzwania, jakim są zmiany klimatu i inwestycje, że środowiska związane z rolnictwem i leśnictwem muszą się skoncentrować na bardziej zrównoważonych metodach produkcji, oraz że konieczne będzie utrzymanie silnej WPR przewidującej odpowiednie finansowanie po 2013 r.; dodaje, że należy przewidzieć dodatkowe środki finansowe na zachęty w rozpowszechnianiu nowoczesnych i innowacyjnych technologii i systemów, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie konkretnych wyników w zakresie łagodzenia skutków i przystosowania w różnych sektorach rolnych;

42. podkreśla, że choć WPR nie jest europejską polityką ześrodkowaną wokół problematyki klimatu, to jednak może stanowić podstawę do wdrażania skutecznych instrumentów i zachęt do walki ze zmianami klimatu, o czym należy pamiętać także w czasie debaty nad przyszłością budżetu UE;

43. uważa, że Unia Europejska musi utrzymać swoją pozycję lidera w walce ze zmianami klimatu, której nie można uważać za drugoplanowe z powodu obecnych trudności gospodarczych;

44. podkreśla, że Unia Europejska potrzebuje polityki rozwoju i finansowania rolnictwa gwarantującego bezpieczną żywność wysokiej jakości;

*

* *

45. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

Dokładniejsze ukierunkowanie pomocy dla rolników na obszarach nacechowanych specyficznymi utrudnieniami naturalnymi

P7_TA(2010)0132

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie rolnictwa na obszarach nacechowanych specyficznymi utrudnieniami naturalnymi – przegląd specjalny (2009/2156 (INI))

(2011/C 81 E/07)

Parlament Europejski,

— uwzględniając art. 39 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,